

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 2 april 1940 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i gällande tullsatser för råglas.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 173, har herr *Hagberg* i Malmö hemställt, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring av tulltaxan, att till tulltaxenummer 699 måtte hänföras, förutom vissa andra glassorter, endast 'råglas gjutet i skivor utan vidare bearbetning'; samt att arbeten av råglas, vilka undergått slipning, etsning eller annan i tulltaxenummer 719 omnämnd dekorerings, upptagas under sagda tulltaxenummer.»

Beträffande motiveringen för detta förslag, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen.

Vid behandlingen av motionen har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen E. Sandquist såsom sakkunnig.

Skivor av råglas äro i gällande tulltaxa upptagna under tulltaxenr 699 och 700 (statistiska nr 1292 och 1293), vilka hava följande lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
699	Råglas, gjutet i skivor, även med kantslipning; alabaster- och opalglas, även slipat; ävensom trottoar- och däcksglas	B 6: —
700	Arbeten, ej särskilt nämnda, av glas, hänförligt till nr 699, även med infattning	N 30: —

Såsom framgår av de vid tullsatserna angivna bokstavs-beteckningarna utgår tullen å det till nr 699 hänförliga glasets å varans bruttovikt, under det att tullen vid nr 700 beräknas å varans nettovikt.

Till stöd för de föreliggande förslagen har motionären framhållit bland annat, att tulltaxeringen av vissa glassorter och glasvaror enligt gällande tulltaxa vore mindre tillfredsställande ur den svenska glasindustriens synpunkt. Enligt gällande bestämmelser jämte den praxis, som tillämpades vid tulltaxeringen av hithörande varuslag, hänfördes vissa av dessa till tulltaxe-

nr 699 och belades med den lägre tullen av 6 kronor för 100 kilogram, oaktat de blivit föremål för sådan bearbetning, att de rätteligen syntes böra betraktas såsom arbeten av råglas och sålunda draga den högre tullen av 30 kronor för 100 kilogram. Detta vore särskilt fallet med råglasskivor, som försetts med helt matt yta eller med kantslipning, råglasskivor med kröjslad kant och råglasskivor med blank, »grad» kant (polerade råglasskivor). På senare tid hade det blivit allt vanligare, att glas för belysnings- och andra ändamål av råglas förseddes med slipning, etsning eller annan dekorerings. Beträffande »glas- och emaljvaror, ej särskilt nämnda» vore en högre tullsats fastställd för varor, som undergått dylik behandling, än för andra glasvaror. En motsvarande differentiering av tullen måste anses fullt motiverad även för arbeten av råglas.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet emottagit ett av *kommerskollegium* och *generaltullstyrelsen* gemensamt avgivet utlåtande, varvid fogats yttrande av *Sveriges fönster- och spegelglashandlare-förening*, som förklarar sig icke kunna tillstyrka motionärens förslag men ansett, att för råglas borde fastställas följande tullsats:

råglas utan slipning eller etsning	6 öre pr kg brutto,
råglas med helt mattslipad yta och/eller med kant-	
slipning	16 öre pr kg brutto,
råglas med dekorerings genom etsning eller ornament-	
slipning	30 öre pr kg netto.

För råglas med kröjslad kant skulle enligt detta förslag icke utgå högre tull än 6 öre för kg.

Till stöd för det av föreningen framlagda förslaget har densamma anfört följande:

»Vad då först beträffar s. k. kröjslad kant, så anse vi det ur tullteknisk synpunkt vara omöjligt att vid tullbehandlingen avgöra om den ojämna kant som särskilt vid tillskärning av råglas ofta uppstår är kröjslad efter tillskärningen eller om den uppstått vid själva tillskärningen av glaset. Råglas erhåller nämligen alltid vid tillskärningen en mer eller mindre ojämn kant vid uppbrytningen av skäret, ett förhållande som då nödvändiggör kröjsling av kanten för erhållande av önskad dimension. Dylik kröjsling förekommer för allt slags glas och är något som tillhör tillskärningen av glaset och för vilket intet särskilt pris betingas. Kröjslad kant å råglasskivor för takbelysning kräver visserligen hela kantens kröjsling men att fastställa gränsen för olika slag av kröjsling anse vi vara omöjligt.

Vad beträffar råglas med helt mattslipad yta och/eller med slipade kanter vilja vi erinra om att det tullskydd som f. n. existerar för glas enligt tulltaxenummer 705 utgår med + 10 öre pr kg för kantslipning och kunna vi därför icke förstå varför för råglas, som ju är en betydligt billigare vara, påyrkas ett tullskydd för samma bearbetning av 24 öre pr kg. En högre tullsats för mattslipat och/eller kantslipat råglas än 16 öre pr kg brutto (= 6 öre för glaset + 10 öre för bearbetningen) kunna vi därför icke tillstyrka.

Beträffande råglas med dekorering genom etsning eller ornamentslipning anse vi detta böra hänföras till tulltaxenummer 700, men icke till tulltaxenummer 719, då glas enligt detta senare tulltaxenummer icke avser glas i skivor.»

Ämbetsverken hava avstyrkt motionärens förslag och såsom skäl härför, utöver de tulltekniska svårigheter och andra olägenheter, som berörts i Sveriges fönster- och spegelglashandlareförenings yttrande, anfört bland annat följande:

»Genom den i motionen föreslagna ändringen av tulltaxenr 699 skulle tullen å mattade, kröjslade eller kantslipade råglasskivor komma att höjas från nuvarande 6 kronor för 100 kilogram (bruttovikt) till 30 kronor för 100 kilogram (nettovikt). Enligt ämbetsverkens uppfattning kunna emellertid de relativt enkla bearbetningar, varom här är fråga, i och för sig näppeligen motivera en så avsevärd tullhöjning, som motionären föreslagit. Den ifrågasatta tullhöjningen skulle även få till följd, att vissa råglasskivor, exempelvis sådana, som mattslipats utan åtföljande kantslipning, komme att draga högre tull än på motsvarande sätt bearbetade fönster- och spegelglasskivor, vilka enligt tulltaxenr 704 äro belagda med en tull av endast 20 kronor för 100 kilogram (bruttovikt).

Vissa skäl tala visserligen för ett tillmötesgående av det framlagda förslaget i den begränsade utsträckning, som förordats av Sveriges fönster- och spegelglashandlareförening. Emellertid synes det ämbetsverken att motiven för en tullhöjning på förevarande område göra sig starkast gällande i fråga om det kröjslade glaset, beroende på att vid kröjslingen uppstår stort avfall och att tullen å detta avfall i hög grad belastar den framställda produkten. Vid slipning och polering är avfallet givetvis av mindre betydelse. Införandet av en tullhöjning å det kröjslade glaset erbjuder emellertid, såsom framgår av det ovan anförda, vissa hinder av tullteknisk natur. Med hänsyn till att sålunda en höjning av tullen icke synes kunna genomföras beträffande den tillverkning, som mest synes vara i behov av ett tullskydd på förevarande område, vilja ämbetsverken ifrågasätta, huruvida beträffande övriga tillverkningar tillräcklig anledning förefinnes att nu vidtaga en ändring i tulltaxan, i all synnerhet som de artiklar, varom här är fråga, hava en starkt säsongbetonad karaktär och det tullskyddsbehov, som för närvarande gör sig gällande, därför kan förutsättas vara av endast mera övergående natur.

Såsom förut nämnts innefattar den föreliggande motionen jämväl förslag, att arbeten av råglas, vilka undergått slipning eller annan i tulltaxenr 719 omnämnd dekorering, måtte upptagas under sagda tulltaxenummer.

I detta hänseende må anföras, att i taxan ej särskilt nämnda glasarbeten äro upptagna under tre olika rubrikgrupper, nämligen i det föregående omnämnda arbeten av råglasskivor (tulltaxenr 699) med tull av 30 kronor för 100 kilogram, arbeten av fönster- och spegelglasskivor (tulltaxenr 709) med tull av 70 kronor för 100 kilogram samt övriga glas- och emaljvaror (tulltaxenr 719/720) med tullsatser, som allt efter bearbetningens art för närvarande utgå med 90 respektive 65 kronor för 100 kilogram. De båda först upptagna rubrikerna omfatta närbesläktade arbeten av glas i skivor, och tullarna för dessa rubriker böra därför avvägas i viss relation till varandra. På grund av råglasarbetenas större tyngd och i allmänhet lägre värde hava tullsatserna för dessa arbeten i den gällande taxan fastställts till något mindre än hälften av den tull, som utgår för arbeten av fönster- och spegel-

glas. Vid ett genomförande av det nu framlagda förslaget skulle tullen å vissa arbeten av råglas komma att höjas från 30 till 90 kronor för 100 kilogram och sålunda utgå med högre belopp än för motsvarande arbeten av fönster- och spegelglas. Detta skulle komma att medföra en icke önskvärd olikformighet i tullbeskattningen. Med hänsyn härtill och då en tullhöjning av den storlek, som här ifrågasatts, knappast kan anses av behovet påkallad, finna ämbetsverken sig icke kunna förorda densamma.»

Utskottet. De nuvarande bestämmelserna angående tulltaxering av råglas och arbeten därav infördes, då de särskilda slag av dylika varor, som avses i föreliggande motion, ännu icke synas ha varit föremål för tillverkning inom landet. Det är vid sådant förhållande förklarligt, att tullbeskattningen av varorna i fråga blivit mindre tillfredsställande och att behov av en bättre avvägning av tullarna efter arten och omfattningen av de arbetsprocedurer, som varorna undergå, gjort sig gällande. Av den i ärendet förebragta utredningen framgår emellertid, att för en rationell lösning av denna tullfråga skulle krävas ganska omfattande och till sina konsekvenser svåröverskådliga ändringar inom tulltaxans avdelning för glasvaror. Utskottet finner sig därför icke nu kunna förorda någon ändring i tullbeskattningen av råglas.

På grund av vad sålunda anförts och under återopande i övrigt av de av ämbetsverken anförda skälen får utskottet hemställa,

att motionen II: 173 av herr Hagberg i Malmö, om vissa ändringar i gällande tullsatser för råglas, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 2 april 1940.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Johan Bårg, Viktor Larsson, Wahlmark, Bengtsson, Sjödahl, Elon Andersson, Ekman, Velander, Egnell och Sylwan; samt

från andra kammaren: herrar Anderson i Norrköping, Lövgren, Björklund, Olsson i Gävle, Ericson i Boxholm, Werner i Hultsfred, Hammarlund, Hagberg i Malmö, Jonsson i Skedsbygd och Baeckman.